

Анотації до статей

УДК 534.611

О.С. Голод, А.І. Гончар, Ю.А. Гончар, С.І. Неверова, Л.І. Шличек
ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗВУКА В ШАРІ СКАЧКА

Теоретично досліджено фазу розсіяного звукового поля в шаруватому океанічному середовищі з багатомасштабними випадковими неоднорідностями. Показано, що поряд зі змінами, обумовленими шаруватістю, середня фаза зазнає невеликого «тремтіння» при розсіюванні на мікроструктурі температурного поля.

УДК 550.34.01

Л.Є. Собісевич, О.Л. Собісевич

ПРИКЛАДНІ ЗАДАЧІ НИЗЬКОЧАСТОТНОЇ АКУСТИКИ ШАРУВАТИХ СЕРЕДОВИЩ

У статті наведено результати натурних спостережень найбільш характерних сейсмічних явищ, виявлених і активно досліджуваних [1, 2]. Обговорюються аномальні ефекти, зумовлені виникненням резонансних взаємодій у шаруватих середовищах. До уваги читачів пропонуються завдання, що відображають умови трансформації інфразвуку на границях розділу контрастних структур.

УДК 534.632

О.С. Голод, А.І. Гончар, Ю.А. Гончар, Л.І. Шличек

ВИМІРЮВАННЯ ТЕЧІЙ В АКВАТОРІЯХ З НЕВЕЛИКИМИ ГЛИБИНАМИ

У статті розглянуто фільтр, що містить кореляційний частотний дискримінатор, який автоматично стежить за частотою, яка відповідає максимуму спектральної щільності сигналу й використовується в кожному прийомному тракті, для підвищення точності вимірів швидкості течії.

УДК 534.23; 534.4; 551.463.284

Л.М. Замаренова, М.І. Скіпа

АКУСТИЧНА МОДЕЛЬ КВАЗІСТАЦІОНАРНИХ ТРАС. ЧАСТИНА 2. ОЦІНКА ФІЗИЧНОЇ АДЕКВАТНОСТІ АКУСТИЧНОЇ МОДЕЛІ

З точки зору концептуального підходу до досліджень звукового поля на шельфі північно-західної частини Чорного моря запропонована акустична модель квазістаціонарних трас. В першій частині роботи, що опублікована в Гідроакустичному журналі №б'2009, розглянуті методика вимірювань і складові акустичної моделі – гідролого-акустична і геоакустична модель, теоретичний опис звукового поля. В другій частині роботи розглянуті питання адекватності акустичної моделі квазістаціонарних трас реальним умовам поширення звуку.

УДК 543.27, 621.384.3, 681.883

О.С. Голод, А.І. Гончар, С.І. Неверова, О.І. Шундель

ОГЛЯД ФІЗИКО-ГЕОЛОГІЧНИХ МОДЕЛЕЙ ДНА

У статті проведений огляд і аналіз фізико-геологічних моделей дна. Визначені границі застосовності тієї або іншої моделі.

УДК 551.46 : 534.222

В.І. Бабій

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ШВИДКОСТІ ЗВУКА І КОЕФІЦІЄНТА ПОГЛИНАННЯ ЗВУКУ В ВОДІ

Розглянуто взаємозв'язок швидкості звуку та коефіцієнта поглинання звуку у воді. Дано кількісні оцінки додаткової систематичної похибки виміру швидкості звуку, обумовленої поглинанням звуку.

УДК 551.462, 551.46.072

А.І. Гончар, С.І. Неверова, О.І. Шундель, Л.І. Шличек

СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ КОМП'ЮТЕРНОГО ТРИВИМІРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ГЕОФІЗИЧНИХ ПОЛІВ ГЕОЛОГІЧНИХ СТРУКТУР

У статті розглянуті основні аспекти, пов'язані із процесом комп'ютерного моделювання геофізичних полів геологічних структур. Наведена блок-схема розробленої системи тривимірного моделювання геологічної структури. Представлені змодельовані тривимірні моделі дна з різними включеннями.

УДК 681.883.03

А.І. Гончар, С.І. Неверова, О.І. Шундель, Л.І. Шличек

РОЗРАХУНОК МАТЕМАТИЧНОЇ МОДЕЛІ ГІДРОАКУСТИЧНОГО ВІДГУКУ ПРИ ПРОФІЛЮВАННІ ДОННИХ СТРУКТУР

У статті розглянуто створену математичну модель гідроакустичного відгуку, що реєструється на антені при профілюванні донних структур з використанням зондувального сигналу будь-якої складності. Розрахована модельна профілограма від моделі розрізу геологічної структури, що містить вуглеводневу сировину.

УДК 621. 396. 673. 4

Р.А. Зацерковський, К.В. Ковальчук, О.В. Смидович

МЕТОД ФАНТОМІВ ДЛЯ РОЗРІДЖЕНИХ АНТЕННИХ РЕШТОК

Розглянуті питання діаграмоутворення в M канальних, еквідистантних, лінійних решітках з між елементною відстанню, більшою від половини та меншою від довжини хвилі, введенням $M-1$ фантомних каналів на місце пропущених шляхом інтерполяції на множині M комплексних просторових відліків.

УДК 621.39.96

А.І. Гончар, С.Г. Федосєнков, Л.І. Шличек, О.І. Шундель

АЛГОРИТМИ ОБРОБКИ ПРОФІЛОГРАМ

У статті розглянута загальна схема обробки інформації гідроакустичного профілографа за допомогою розроблених алгоритмів. Показані результати обробки математичної моделі профілограми з пошаровою класифікацією донних відкладів до літологічних класів.

УДК 681.883.6; 681.518.3; 681.524

А.І. Гончар, В.В. Худоконь, Л.І. Шличек

ОБРОБКА ДАНИХ У БАГАТОКАНАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ЗБОРУ Й ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ КОМПЛЕКСУ ЗАСОБІВ ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ АКВАТОРІЙ

У статті розглядається структура програмного забезпечення та апаратна платформа для реалізації комплексу екологічного моніторингу.